

سؤال مسابقه هفته دوم ماه مبارک رمضان

موضوع: توحید

شکل اجراء: تدبر در قرآن کریم

توحید، مهم‌ترین و مغفول‌مانده‌ترین موضوع زندگی انسان

- یکی از موضوعات مهمی که شاید بتوان گفت مهم‌تر از آن در قرآن نیست، بحث «توحید» است. اساساً این موضوع، مهم‌ترین موضوعی است که خداوند از آن پرده برداشته و به عنوان غایت خلقت همه موجودات قرار داده است. یعنی اگر بخواهیم یک موضوع انتخاب کنیم که مهم‌تر از آن وجود نداشته باشد، بحث توحید است.
- همه می‌دانیم که فرصت‌ها و عباداتی مانند ماه مبارک رمضان، حج بیت‌الله‌الحرام، نمازهای یومیه و... همگی، بهانه و راهی هستند تا انسان بتواند خدای خودش را بهتر بشناسد. در مورد ثواب روزه می‌گویند که خود خدا جزای آن است. یعنی هر کاری که سخت‌تر از آن وجود ندارد، مثل جهاد و روزه، ثوابش را خود خدا ذکر کرده‌اند.
- موضوع توحید، موضوع خیلی مهمی است که اتفاقاً ما کمتر به آن می‌پردازیم؛ یعنی حتی در مباحث نظری‌مان، خیلی به این موضوع نمی‌پردازیم. مثلاً از خیلی چیزها حرف می‌زنیم: از سبک زندگی، تعاملات، روابط، اخلاقیات و...؛ اما به حوزه توحید که می‌رسیم، احساس می‌کنیم خداوند، حقیقتی است که ما او را می‌شناسیم و احتیاجی به توصیف ندارد؛ درحالی‌که وقتی قرآن می‌خوانیم، می‌بینیم در هر صفحه‌ای بارها و بارها دلالت بر توحید آمده است. یا این‌که مثلاً کمتر دیده‌ایم کسی بگوید من برای این‌که موحد بشوم، برنامه مطالعاتی ریخته‌ام و یا در کتاب‌هایی که دارم، تعدادی از آن‌ها راجع به خداست.
- خلاصه این‌که از بس با خدا خودمانی شده‌ایم، احساس می‌کنیم او را می‌شناسیم و احتیاجی به مطالعه در این باره نداریم. شاید هم به‌خاطر این باشد که خیلی از اوقات، کتاب‌ها یا حرف‌هایی که متناسب با ظرفیت ما باشد، گفته نشده است.
- در ایام ماه مبارک رمضان و لیالی قدر، با ادعیه این مناسبت‌ها مانند دعای «یا علی یا عظیم»، دعای جوشن کبیر، دعای مجیر و... مواجه می‌شویم، ولی باز هم این دعاها به یک سری واژه و قواعدی که در ذهن می‌آیند و می‌روند، تبدیل می‌شوند و به اندازه کافی دقت و تأمل روی محتوای علمی ادعیه صورت نمی‌گیرد؛ بلکه نوعاً خرج حوائجی می‌شوند که از خدا می‌خواهیم. یعنی دعا به‌عنوان متنی علمی برای این‌که خدا شناخته شود و وجوه مختلف توحید برایشان باز شود، خوانده نمی‌شود. این یک حفره و خلاء بزرگ در زندگی ماست که باید برایش فکری کنیم.
- یک بسته مشخص برای این مسئله می‌خواهیم پیشنهاد دهیم؛ به‌طوری‌که برای همه هم راحت باشد. بنا داریم از آخر قرآن، ختمی را شروع کنیم، با این هدف که ببینیم خدا خودش را چگونه معرفی کرده است؟ و نکات را یادداشت کنیم. این موضوع، سهل‌الوصول است و در زمان کمی انجام می‌شود.

شکل مسابقه: جستجوی موضوع «توحید» با رویکرد اسماءالله در آیات

• به طور مثال، نمونه قرائت تدبری «سوره حمد» را دقت بفرمایید:

❖ **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ**؛ خدا خودش را چگونه معرفی کرده است؟ این که هیچ کاری بدون اسم الله رحمن رحیم انجام نمی‌شود. اگر باء را بای استعانت در نظر بگیریم، یعنی هرکسی باید با استعانت از اسم الله رحمن رحیم، کارش را شروع کند، ادامه بدهد و تمام کند.

❖ **الْحَمْدُ لِلَّهِ**؛ خدا حمد را مخصوص خودش کرده است.

❖ **رَبِّ الْعَالَمِينَ**؛ الهی که رب العالمین است.

❖ **الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ**؛ خودش را به رحمن و رحیم وصف کرده است. و سپس **مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ**، و کانون عبادت‌شدن و مورد استعانت قرارگرفتن (**إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ**) و هدایت‌کننده (**اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ**).

...پس خداوند با عناوین و کارکردهایی که برای خودش قائل است، خودش را معرفی می‌نماید.

سؤال مسابقه:

موضوع «توحید» را با رویکرد اسماءالله، در آیات ۱۰ سوره انتخابی از سوره‌های جزء ۳۰ قرآن کریم جستجو کنید و همانند نمونه سوره حمد، در حد چند کلیدواژه، توضیح دهید.